

HƯỚNG DẪN CHẤM VÀ BIỂU ĐIỂM (gồm 06 trang)
Môn: **GIÁO DỤC CÔNG DÂN**

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
1 (4.0)	Tình huống: Mỗi buổi sớm chị H phải đưa bé A đi học trước khi đến công ty, nên chị luôn bị vội. Hôm trước bé A ngủ dậy muộn hơn nên chị H rất lo bị muộn giờ đi làm. Chị H nghĩ, chỉ có cách vượt mốc ngã tư khi có đèn đỏ là có thể đến công ty đúng giờ. Nhưng rồi suy nghĩ lại, chị H thấy làm như vậy vừa vi phạm pháp luật, vừa mất an toàn cho mình và mọi người. Chị dừng lại mỗi khi có đèn đỏ mà thấy yên tâm, dù hôm đó chị có bị muộn giờ làm việc.		
a.	Hành vi chị H dừng lại mỗi khi có đèn đỏ thuộc hình thức nào trong các hình thức thực hiện pháp luật? Trình bày nội dung hình thức đó?		1.0
	Hành vi chị H dừng lại mỗi khi có đèn đỏ thuộc hình thức tuân thủ pháp luật.		0.5
	Nội dung hình thức tuân thủ pháp luật: Các cá nhân, tổ chức không làm những điều mà pháp luật cấm.		0.5
b.	Chỉ ra sự khác nhau giữa hình thức sử dụng pháp luật và tuân thủ pháp luật?		1.5
	Giống nhau: - Điều là hành vi thực hiện pháp luật... - Cả 2 hình thức đều có chủ thể là cá nhân, tổ chức thực hiện.		0.25 0.25
	Khác nhau: - Sử dụng pháp luật: sử dụng đúng đắn các quyền của mình... - Tuân thủ pháp luật: không làm những điều mà pháp luật cấm. - Sử dụng pháp luật có thể thực hiện hoặc có thể không mà không vi phạm pháp luật... - Còn tuân thủ pháp luật bắt buộc thực hiện...		0.25 0.25 0.25 0.25
c.	So sánh vi phạm pháp luật và vi phạm đạo đức?		1.5
	Giống nhau: Điều là hành vi đi ngược lại với những quy tắc xử sự chung, là hành vi có lỗi..		0.25
	Khác nhau: * Bản chất: - Vi phạm pháp luật là hành vi trái pháp luật, có lỗi, do người có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện, xâm hại các quan hệ xã hội được pháp luật bảo vệ. Có 4 loại vi phạm pháp luật: Vi phạm hình sự; Vi phạm hành chính; Vi phạm dân sự; Vi phạm kinh tế.		0.25

	<ul style="list-style-type: none"> - Vi phạm đạo đức là những hành vi đi ngược lại, không tuân theo những quy chuẩn đạo đức xã hội, đi ngược lại với thuần phong mỹ tục, với văn hóa truyền thống tốt đẹp của người Việt từ xưa đến nay. <p>(HS nêu được 1 ý thì cho 0.13)</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> * Chủ thể thực hiện: <ul style="list-style-type: none"> - Vi phạm pháp luật: Chủ thể có năng lực trách nhiệm pháp lý... - Vi phạm đạo đức: Mọi chủ thể. (HS nêu được 1 ý thì cho 0.13) 	0.25
	<ul style="list-style-type: none"> * Chế tài xử lý: <ul style="list-style-type: none"> - Vi phạm pháp luật: Chịu trách nhiệm trước pháp luật, phải chịu các hình phạt, biện pháp xử lý: Xử phạt hành chính, truy cứu trách nhiệm hình sự... Buộc chấm dứt hành vi vi phạm pháp luật. - Vi phạm đạo đức: Chịu sự điều chỉnh của lương tâm, bị mọi người lên án, không bị xử lý theo pháp luật nếu không vi phạm các quy định của pháp luật. <p>(HS nêu được 1 ý thì cho 0.13)</p>	0.25
	<ul style="list-style-type: none"> * Cơ quan xử lý: <ul style="list-style-type: none"> - Vi phạm pháp luật: Cơ quan nhà nước có thẩm quyền - Vi phạm đạo đức: Không có cơ quan xử lý. <p>(HS nêu được 1 ý thì cho 0.13)</p>	0.25
	<ul style="list-style-type: none"> * Khách thể xâm phạm: <ul style="list-style-type: none"> - Vi phạm pháp luật: Xâm phạm trật tự quản lý hành chính nhà nước, xâm phạm các mối quan hệ được nhà nước thừa nhận và bảo vệ. - Vi phạm đạo đức: Xâm phạm đạo đức, thuần phong mỹ tục... <p>(HS nêu được 1 ý thì cho 0.13)</p>	0.25
2 (4.0)	Anh K 25 tuổi đi xe máy vượt đèn đỏ tại ngã tư đường phố và đã đâm vào xe máy của anh C đang đi đến từ phía đường tín hiệu báo đèn xanh. Xe máy của anh C bị hỏng nặng còn anh C chỉ bị xát nhẹ. Anh K và anh C đã thỏa thuận với nhau giải quyết vụ việc trên. Anh K đã nhận lỗi về mình và bồi thường thiệt hại cho anh C một số tiền như anh C yêu cầu. Thế nhưng, sau đó Anh K còn bị cảnh sát giao thông lập biên bản và phạt tiền về hành vi vượt đèn đỏ.	
a.	Em hãy chỉ ra dấu hiệu vi phạm pháp luật của anh K trong tình huống trên?	1.5
	Các dấu hiệu vi phạm pháp luật của anh K:	
	<ul style="list-style-type: none"> - Là hành vi trái pháp luật... 	0.25
	<ul style="list-style-type: none"> + Anh K 25 tuổi đi xe máy vượt đèn đỏ... 	0.25
	<ul style="list-style-type: none"> - Do người có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện... 	0.25
		0.25

	<p>+ Anh K 25 tuổi, là người hoàn toàn bình thường nên Anh K là người có năng lực trách nhiệm pháp lí</p> <p>- Người vi phạm phải có lỗi...</p> <p>+ Anh K cố ý vượt đèn đỏ, đâm vào xe máy của anh C làm cho xe máy của anh C bị hỏng nặng còn anh C bị xây xát nhẹ.</p>	
b.	Em hãy làm rõ các hành vi vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lý của anh K trong tình huống trên?	2.5
	<p>Anh K đã vi phạm:</p> <p>- Vi phạm hành chính: Anh K cố ý vượt đèn đỏ...</p> <p>- Là hành vi xâm phạm các quy tắc quản lí nhà nước, cụ thể là vi phạm luật giao thông đường bộ, đâm vào xe máy của anh C làm cho xe máy của anh C bị hỏng nặng còn anh C bị xây xát nhẹ.</p>	0.25 0.5
	<p>- Vi phạm dân sự: Anh K xâm phạm đến tài sản và thân thể của anh C.</p> <p>- Anh K đâm vào xe máy của anh C làm cho xe máy của anh C bị hỏng nặng còn anh C bị xây xát nhẹ.</p>	0.5 0.5
	<p>Anh K phải chịu trách nhiệm pháp lý sau:</p> <p>- Trách nhiệm hành chính: Anh K bị cảnh sát giao thông lập biên bản xử lí vi phạm hành chính</p> <p>- Anh K bị phạt tiền.</p> <p>(HS nêu được 1 ý thì cho 0.13)</p>	0.25
	<p>- Trách nhiệm dân sự: Anh K phải khắc phục hậu quả do mình gây ra.</p> <p>- Anh K đã nhận lỗi về mình và bồi thường thiệt hại cho anh C.</p> <p>(HS nêu được 1 ý thì cho 0.13)</p>	0.25
3 (4.0)	Nghị định 84/2020/NĐ-CP ngày 17 tháng 7 năm 2020 của Chính phủ ban hành học bổng chính sách đối với học sinh, sinh viên có thành tích tốt trong năm học. Theo đó, một trong những nội dung của Nghị định quy định về đối tượng, mức hưởng, nguyên tắc hưởng, hồ sơ và trình tự xét, cấp học bổng chính sách. Trong đó: “ <i>Về đối tượng: Sinh viên theo chế độ cử tuyển; học sinh trường dự bị đại học, trường phổ thông dân tộc nội trú; học viên cơ sở giáo dục nghề nghiệp dành cho thương binh, người khuyết tật. Về mức hưởng với 02 mức như sau: Đối với sinh viên theo chế độ cử tuyển; học sinh trường dự bị đại học, trường phổ thông dân tộc nội trú; học viên cơ sở giáo dục nghề nghiệp dành cho thương binh, người khuyết tật: Mức học bổng bằng 80% mức lương cơ sở/tháng; Đối với học viên</i>	

	<i>là thương binh thuộc hộ nghèo học trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp dành cho thương binh, người khuyết tật: Mức học bổng bằng 100% mức lương cơ sở/tháng”.</i>	
a.	Quy định trên góp phần thực hiện phương hướng nào trong chính sách giáo dục và đào tạo ở nước ta hiện nay? Vì sao?	1.5
	- Phương hướng: Thực hiện công bằng xã hội trong giáo dục.	0.5
	- Vì: đây là vấn đề mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc của sự nghiệp giáo dục đào tạo nước ta, bảo đảm học tập là quyền và nghĩa vụ của công dân, tạo mọi điều kiện để người nghèo có cơ hội học tập, người giỏi được phát huy tài năng.	0.5
	- Quy định này đã nhằm khuyến khích, giúp những người có điều kiện khó khăn được học tập đầy đủ, phát huy khả năng học tập trong HS, SV.	0.5
b.	Theo em, cần phải làm gì để phát triển giáo dục và đào tạo ở nước ta hiện nay?	2.5
	- Nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục và đào tạo...	0.25
	- Mở rộng quy mô giáo dục...	0.25
	- Ưu tiên đầu tư cho giáo dục và đào tạo...	0.25
	- Thực hiện công bằng xã hội trong giáo dục...	0.25
	- Xã hội hóa sự nghiệp giáo dục: huy động mọi nguồn lực vật chất và trí tuệ của xã hội tham gia vào sự nghiệp giáo dục...	0.25
	- Tăng cường hợp tác quốc tế về giáo dục và đào tạo để tiếp cận với giáo dục tiên tiến trên thế giới...	0.25
	Liên hệ:	
	- Tin tưởng và chấp hành đúng chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước về giáo dục và đào tạo.	0.25
	- Thường xuyên nâng cao trình độ học vấn.	0.25
	- Ra sức trao đổi phẩm chất đạo đức.	0.25
	- Có quan hệ tốt đẹp với mọi người xung quanh.	0.25

4 (4.0)	<p>Trường hợp. Thị trường hàng hóa X ở một thành phố trong năm nay có những biến động tại một số thời điểm, làm cho giá cả biến động theo. Tại các mức giá khác nhau, lượng sản phẩm được mua bán như sau:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Giá bán (Triệu đồng/tấn)</th><th style="text-align: center;">Lượng cầu (Nghìn tấn/tháng)</th><th style="text-align: center;">Lượng cung (Nghìn tấn/tháng)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">50</td><td style="text-align: center;">18</td><td style="text-align: center;">36</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">40</td><td style="text-align: center;">20</td><td style="text-align: center;">32</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">30</td><td style="text-align: center;">24</td><td style="text-align: center;">24</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">20</td><td style="text-align: center;">30</td><td style="text-align: center;">14</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">10</td><td style="text-align: center;">40</td><td style="text-align: center;">0</td></tr> </tbody> </table> <p>Đồ thị</p> <p style="text-align: center;">Đồ thị về mối quan hệ cung – cầu của mặt hàng X</p>	Giá bán (Triệu đồng/tấn)	Lượng cầu (Nghìn tấn/tháng)	Lượng cung (Nghìn tấn/tháng)	50	18	36	40	20	32	30	24	24	20	30	14	10	40	0	
Giá bán (Triệu đồng/tấn)	Lượng cầu (Nghìn tấn/tháng)	Lượng cung (Nghìn tấn/tháng)																		
50	18	36																		
40	20	32																		
30	24	24																		
20	30	14																		
10	40	0																		
a.	<p>a. Em có nhận xét gì về lượng cung, lượng cầu mặt hàng X tại các mức giá trong bảng số liệu?</p>	2.0																		
	<p>- Khi giá cả của mặt hàng X đạt mức cao nhất là 50 triệu đồng/tấn: Thì: + Lượng cầu hàng hóa ở mức thấp nhất (chỉ đạt 18 nghìn tấn/tháng) + Lượng cung hàng hóa ở mức cao nhất (đạt 36 nghìn tấn/tháng).</p>	0.5 0.5																		
	<p>- Khi giá cả của mặt hàng X ở mức thấp nhất là 10 triệu đồng/ tấn: Thì: + Lượng cầu hàng hóa ở mức cao nhất nhất (đạt 40 nghìn tấn/tháng) + Không có lượng cung hàng hóa.</p>	0.5 0.5																		
b.	<p>Thị trường đạt trạng thái như thế nào tại mức giá 30 triệu đồng/ tấn? Tại mức giá đó, mối quan hệ giữa lượng cung và lượng cầu như thế nào?</p>	1.0																		
	<p>- Tại mức giá 30 triệu đồng/ tấn, thì lượng cung và cầu mặt hàng X ngang bằng nhau. - Thị trường đạt trạng thái cân bằng: Cung = Cầu.</p>	0.5 0.5																		
c.	<p>Theo em, khi thị trường có trạng thái cung lớn hơn cầu, người sản xuất kinh doanh và người tiêu dùng sẽ đưa ra lựa chọn như thế nào?</p>	1.0																		
	<p>Khi thị trường có trạng thái cung > cầu, khiến cho giá cả sản phẩm hạ xuống. Lúc này, người sản xuất và người tiêu dùng sẽ có những quyết định: - Người sản xuất sẽ thu hẹp quy mô sản xuất, kinh doanh, khiến cho lượng cung hàng hóa dần sụt giảm... - Người tiêu dùng sẽ tăng mua sản phẩm, khiến cho lượng cầu về hàng hóa tăng lên...</p>	0.5 0.5																		

5 (4.0)	<p>“Ước mơ, có khi bình thường biết bao! Người bôn ba ước mơ sẽ có ngày đoàn tụ với người thân, người bệnh nặng ước mơ sẽ có ngày hồi phục sức khỏe ... Ước mơ làm cho con người ta lớn thêm. Ước mơ thôi thúc con người ta cố gắng vươn lên trong cuộc sống để biến nó thành hiện thực. Có những ước mơ xa vời và mãi mãi không thực hiện được nhưng cũng có những ước mơ rất giản dị song cũng hết sức đẹp đẽ và luôn trong tầm tay...”</p>	
	Suy nghĩ của em về ước mơ trong cuộc sống.	4.0
	* Giải thích: Ước mơ chính là những dự định, khát khao... chính là động lực thôi thúc con người có cuộc sống tốt đẹp hơn...	0.5
	* Bàn luận: <ul style="list-style-type: none"> + Vai trò của ước mơ đối với cá nhân, gia đình, xã hội... + Dẫn chứng về người sống có ước mơ... + Phê phán người sống không có ước mơ... + Để sống có ước mơ và thực hiện được ước mơ cần phải làm gì?... 	1.0 0.5 0.5 1.0
	* Liên hệ bản thân: - Cần phải có ước mơ mục đích sống cho riêng mình.... - Ra sức rèn luyện học tập, tu dưỡng đạo đức ... (HS diễn đạt cách khác nhưng đúng vẫn cho điểm tối đa).	0.5

Hết.